

Trong 28 năm, 192 người đã bỏ bìn chết khi tìm cách vượt thoát qua Bức Tường Bá Linh.

Hình: Getty Images

Là hình ảnh tiêu biểu nhất của thời kỳ Chiến Tranh Lạnh, Bức Tường Bá Linh đã tồn tại trong 28 năm và

Đông Đức - Tây Đức

Sau khi thắng trận Thế Chiến II (1939-1945), 4 nước Cộng Minh - Nga, Mỹ, Anh, Pháp - qua các hội nghị Yalta và Potsdam thỏa thuận việc chia cắt lãnh thổ Đức thành 4 vùng chiếm đóng quân sự: Liên Xô phía Đông, Hoa Kỳ phía Tây, Anh miền Bắc và Pháp miền Nam.

Bốn năm sau, khi tình thế đối đầu đã rõ ràng giữa hai thế giới tự do và cộng sản, cuộc Chiến Tranh Lạnh, nhu cầu tái lập mặt nước Đức để lập với kinh tế vùng miền, để ngăn chặn hiểm họa xâm lăng của khối Cộng Sản, ngày 23 Tháng Năm, năm 1949, Hoa Kỳ, Anh, Pháp thỏa thuận sát nhập ba vùng chiếm đóng để thành lập nước Cộng Hòa Liên Bang Đức, quen gọi là Tây Đức, theo thủ chế chính trị dân chủ.

Ngày 7 Tháng Mười cùng năm, Liên Xô cũng tuyên bố trao trả Đức cho vùng chiếm đóng Đông Đức và thành lập nước Cộng Hòa Dân Chủ Đức. Thế chết, Đông Đức cũng như những nước Đông Âu khác đều do đảng Cộng Sản nắm giữ chính quyền và trực tiếp nắm giữ sự chỉ huy của Liên Xô.

Đông Âu nói chung và Đông Đức nói riêng hoàn toàn biệt lập khỏi thế giới bên ngoài, những ranh giới đóng kín và Thủ Tướng Anh Winston Churchill là người đầu tiên đã nói, “Tổ Stettin bên bờ Baltic đến Trieste trên biển Adriatic, mặt Bắc Màn Sắt đã buông xuống ngăn đôi Âu Châu.”

Đông Bá Linh - Tây Bá Linh

Cuối Thế Chiến II, Hồng Quân Liên Xô là đạo quân đầu tiên đã đánh chiếm thủ đô Bá Linh của Quốc Xã Đức. Nhưng theo thỏa thuận giữa 4 nước Cộng Minh, thành phố này cũng được chia ra 4 khu vực và Liên Xô chỉ được chiếm đóng phần phía Đông. Ba khu vực khác giao cho Mỹ, Anh, Pháp quản lý và sau này sát nhập thành Tây Bá Linh khi Tây Đức được tái thiết quyền năm 1949.

Bá Linh hoàn toàn nằm lọt trong lãnh thổ Đông Đức, cách đường biên giới Tây Đức gần như tới cũng 100 dặm. Thuyết ra của bao giờ có một thủ tục chính thức nào bỏ bỏ mối liên lạc của Bá Linh với thế giới bên ngoài. Các nhà lãnh đạo Tây phương với niềm tin tưởng dài lâu

đặt vào những căn phòng mình trong chiến tranh, tin rằng Liên Xô sẽ sẵn sàng cho sẽ được những căn phòng và được sống tốt đi ngang vùng kiểm soát của họ để tới Bắc Linh.

Chúng bao lâu quan niệm này ra là sai lầm. Ngoài ba hành lang không lưu - từ Hamburg, Buckeburg, Franfort đến Berlin - Liên Xô giới hạn cho dùng một đường sống với 10 chuyến xe lửa mỗi ngày và không bao giờ chấp thuận được thêm những đường khác.

Ngày 24 Tháng Sáu, năm 1946, Liên Xô đóng cửa tất cả đường bộ và đường sống đến Bắc Linh, nhậm chức 3 những căn phòng phía tây phía đông Bắc Linh cung cấp những thức ăn, nhiên liệu cho Tây Bắc Linh và như vậy thực tế Liên Xô nắm quyền kiểm soát toàn thể thành phố.

Đổi lại, Tây phía đông lập tức các căn phòng không vận chuyển cho Bắc Linh, sẽ được một loạt máy bay vận chuyển quân sự cũng như dân sự, đáp ứng nhu cầu từ thị trường 4,000 tấn hàng thức ăn mỗi ngày. Với khả năng thu thập của máy bay vào thời điểm này, đây là một nỗ lực khó khăn và thành tích lớn lao của chúng ta có trong lịch sử. Trong hơn một năm liên Bắc Linh bị phong tỏa, các máy bay đã thực hiện gần 300,000 phi vụ, chi phí 2.5 triệu tấn hàng thức ăn, than, dầu và các nhu yếu phẩm khác. Vào giai đoạn cao điểm của 30 giây có một máy bay đáp xuống hai phi trường Tây Bắc Linh và 13,000 tấn hàng đến mỗi ngày. Kết quả Liên Xô đã không đạt được ý đồ khi ngừng cho Tây Bắc Linh và phía cho một loạt những hành lang đi đến thành phố.

Phía có bắc triều

Trong những năm tiếp theo, tất cả thành phố bị tàn phá tan hoang vì những trận mưa bom và đạn pháo, Đông Bắc Linh và Tây Bắc Linh đã tái thiết theo những hướng khác biệt và trở thành hai mô hình phát triển cho hai chế độ đối kháng.

Đông Bắc Linh được xây dựng bằng những đường phố rộng lớn, công viên tráng lệ, các dãy cao ốc chung cư và kiến trúc đồ sộ, những toàn bộ chỉ là một khung cảnh như một vài dân chúng có một số năng lực thấp kém và sinh hoạt khác khác theo những nếp chuyên chế của họ.

Ngược lại, Tây Bắc Linh là một ốc đảo phồn vinh của kinh tế thị trường tự do, tiêu biểu nhất là đi bộ, Kurfurstendamm con đường chợ dài 2 dặm, tập trung hàng trăm cửa hàng sang trọng buôn bán đông đúc tập nập suốt ngày đêm.

Giữa 4 khu vực chiếm đóng của 4 nước cũng như ranh giới thành phố với Đông Đức lúc đầu không có hàng rào chia cắt và dân chúng có thể qua lại tự do, hàng ngày 1/2 triệu dân Đông Đức vận chuyển Tây Bắc Linh mua bán và làm việc. Năm 1962 chính quyền Đông Đức quyết định lập đường biên giới với Tây Đức và Tây Bắc Linh, tuy nhiên sẽ đi lại giữa Đông và Tây thành phố vẫn còn có thể tiếp tục với đi lại kiểm soát xin giấy phép vượt qua và đi qua những trạm kiểm soát.

Một tháng hàng ngàn dân Đông Đức bị chuyển sang Tây Đức, và con đường tiếp tục đi còn dằng dằng là qua Bắc Linh. Từ 1949 đến năm 1961 có hơn 2.6 triệu trong tổng số 17 triệu dân Đông Đức đã bỏ đi, tạo nên nguy cơ sụp đổ cho chế độ. Để chấm dứt tình trạng này, Chủ tịch Đông Đức Walter Ulbricht đi đến quyết định cho làm hàng rào phòng vệ bao quanh hoàn toàn khu vực Tây Bắc Linh. Với danh nghĩa “ngăn chặn xâm nhập của phát xít thị trường.” Ngày 13 Tháng Tám, năm 1961, quân đội Đông Đức khiến sự giăng vòng rào kẽm gai và xây dựng Bắc Triều Tiên

Bá Linh.

Qua 4 đợt chôn chôn hàng chục và tăng cường từ 1961 đến 1975. Bức tường có chiều dài tổng cộng 96 dặm bao gồm 27 dặm giữa Đông-Tây Bá Linh, và 69 dặm ranh giới Tây Bá Linh với lãnh thổ Đông Đức. Song song với phía sau là hàng rào kẽm gai gồm bốn phần báo động khi có động chạm, có đèn truy tìm đêm; khoảng trống rộng 6-7 mét giữa tường và rào là đường tuôn tưới cho lính gác, mặt đất nơi có hào ngăn chặn xe cộ vượt qua. Tường xi măng cao 3.6 mét dài 66 dặm, không chặn chặn sự đi lại mà còn che kín tầm nhìn giữa hai miền. Những đèn không xây tường vì đã có nhà cửa hay chướng ngại vật khác để có vòng rào kẽm gai bao quanh. Dọc theo đường ranh giới này có 302 vòng gác và 20 lối thoát phòng thủ và ban đêm toàn bộ khu vực hai bên đường ranh giới được chiếu sáng bằng đèn pha.

Trong 28 năm, 192 người đã vượt biên khi tìm cách vượt thoát qua Bức Tường Bá Linh, hơn 200 người bị thương và hàng ngàn người khác bị bắt giữ ...

Và dĩ sự chia đôi

Ngày nay hầu như tất cả những ai đến Bá Linh đều muốn tìm xem Bức Tường năm xưa như thế nào, để rồi phải thất vọng vì không thể còn thấy một hình ảnh gì nữa. Bức Tường đã hoàn toàn bị phá bỏ san bằng, những mảnh vỡ còn lại đã được chuyển đi trưng bày hay bán để làm kỷ niệm hàng trăm nơi khác trên khắp thế giới. Còn tại thành phố Bá Linh chỉ có hai hàng đá lát chạy dài ngang các đường phố và khu nhà, đánh dấu nơi đã từng là ranh giới từ thời cho những người muốn qua miền đất đó.

Những dù không thấy Bức Tường, mà mọi người vẫn cảm thấy không thể nào làm nên hai sinh khí khác biệt còn vọng vọng giữa khu Đông và khu Tây. Sau một thời gian quá dài phân cách, sự hòa giải có thể đột ngột bùng nổ lý trí những hòa hợp không đến giữa, nó mang tính cách tâm lý và tình thần cùng những điều kiện của đời sống. Và đó là một kinh nghiệm đáng suy ngẫm và ngày tàn của chế độ Cộng Sản đã gây nên một thế kỷ lâu dài nhu cầu những trong nhân loại. (HC)